

Lausunto, ehdotus kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartaksi

HVL 18.08.2022 § 105

Valmistelija

tilapäällikkö Päivi Turunen

Kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartan tavoitteena on määritellä tulevien vuosien kulttuurimatkailun kansalliset kehittämistoimet ja toimia kansallisena ohjaavana asiakirjana Euroopan neuvoston kulttuurireittitoiminnassa. Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää ehdotuksesta lausuntoa viimeistään maanantaina 19.9.2022.

Tausta

Kulttuurimatkailun tiekartta toteuttaa pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman tavoitetta kulttuurimatkailun vahvistamisesta. Tiekarttatyön taustalla vaikuttavat myös Suomen matkailustrategia sekä useat kulttuuripolitiikan alan strategiat ja linjaukset. Ehdotuksen on laatinut opetus- ja kulttuuriministeriön asettama työryhmä.

Tavoitteet

Kulttuurimatkailun tiekartan pääasiallisena tavoitteena on luoda yhteinen suunta tulevaisuuden kestäväille ja kilpailukykyiselle kulttuurimatkailulle. Tiekartan toimilla pyritään vahvistamaan kulttuurimatkailua muuttuvassa toimintaympäristössä.

Oheismateriaali, linkit

- <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=93a22a4a-032e-4842-acde-26553ca58102&respondentId=00000000-0000-0000-0000-000000000000&proposalLanguage=da4408c3-39e4-4f5a-84db-84481bafc744>
- <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=OKM038:00/2021> - Kulttuurimatkailun tiekartta valtioneuvoston Hankeikkunassa

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Kirsi Kinnunen

Ehdotus

Hyvinvointilautakunta tutustuu ehdotukseen kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartaksi. Lautakunta käsittelee lausunnon antamista seuraavassa kokouksessaan.

Päätös

Hyvinvointilautakunta tutustuu ehdotukseen kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartaksi. Lautakunta käsittelee lausunnon antamista seuraavassa kokouksessaan.

HVL 14.09.2022 § 117
1126/12.03.00/2022

Valmistelija

sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Kirsi Kinnunen, puh 0440 555 250

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Kirsi Kinnunen

Hyvinvointilautakunta (14.9.2022) antaa seuraavan lausunnon:

Mikä on näkemyksenne tiekartan tavoitteista ja toimenpiteistä yleisesti? Tiekartta on hyvinkin laaja ja yleispätevä.

Mikä on näkemyksenne tiekartan tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Tavoitteet ovat nykypäivää mutta käytännön tasolla valitettavasti monessa tapauksessa lasten kengissä. Kestävä kehitys on terminä haastava, koska se tulkitaan helposti eri näkemysten ja kokemusten kautta. Kestävä kehitys -termin poliittinenkin kanta joutuu helposti monen tulkinnan kohteeksi. Moni matkailija kamppailee ristiriidan kanssa, kun matkailu harvoin on kestävää kehitystä.

Kommentti luvusta 5.1

Alueellisen yhteistyön kehittäminen on tarpeen. Tästä on esimerkkinä Kuninkaantie-projekti, jota on kehitetty monta vuotta. Harva edes tietää, mikä hanke on kyseessä, sillä se on toteutettu vanhanaikaisesti: reitti on täynnä paikkoja mutta reitiltä puuttuu elämä. Reitistä painatetaan vuosittain paperinen kartta, jota jaetaan mahdollisesti jossain. Hankkeen verkkosivusto on puutteellinen, eikä karttaa ole päivitetty.

Tuotteistamisessa Cursor Oy (Loviisan kaupunki) tarjoaa paikallisille toimijoille tarinallistamisen koulutuksen tuotteistamisen kehittämiseksi.

Kommentti luvusta 5.2

Tämä vaatii asennemuutosta, julkista keskustelua ja paljon koulutusta. Tarkkailu on varmasti pitkäaikaista tarpeen, jotta voidaan jonain päivänä keskittyä vähemmän matkailun haittoihin ja nykyistä enemmän matkailun myönteisiin vaikutuksiin kulttuurille ja kestäväydelle. Ei ole montaa vuotta siitä, kun Pirkka-Pekka Petelius pyysi anteeksi Velipuolikuu-sketsejä, jossa saamelaisia pilkattiin. Aake Kalliala sai paljon tilaa iltapäivälehtien lööpeissä, kun oli asiasta eri mieltä ja ilmaisi, ettei niitä vanhoja sketsejä pyydetä anteeksi ja ettei ollut tarkoitus loukata. Suuri osa kansasta hurrasi hänen päätöstään ja oli sitä mieltä, että kyllä vitsejä pitää kestää. Moni kunta tarvitsee lisäresurssia, tahoja, joka on mukana monessa asiassa ja ohjaa toimintaa vastuullisempaan suuntaan. Tässä kannattaa varmaan pohtia eri synergiaetuja. Vastuullisuus on niin tärkeä asia, ettei sitä koskaan voi huomioida liikaa.

Kommentti luvusta 5.3

"Kun kulttuuria kohdellaan arvostaen, näyttäytyy se arvokkaana myös matkailijalle. Hyvin hoidetut, kerrokselliset kulttuuriympäristöt kytkevät kokemukset historiaan ja tuovat matkailuun uusia sisältöjä." Tahtotila löytyy varmasti kaikkialta, mutta tämän kuuluisi olla vahvasti ohjaava käytäntö, jopa lainsäädännön kautta. On varmasti lisättävä viestintää ja resursseja.

Kommentti luvusta 5.4

"Matkailija kaipaa kulttuurisisällölle myös kontekstia; miksi juuri tämä sisältö on kiinnostava ja mikä sen tausta on." Matkailijat ovat usein kokeneita ja siksi myös vaativia sisällön suhteen. Haasteena on tuottaa riittävän laadukasta digitaalista sisältöä. Sen pitää myös käydä yhteen todellisuuden kanssa. Se on veteen piirretty raja. "Tietoa kulttuurimatkailun vaikutuksista tarvitaan myös kulttuurimatkailun kestävyuden varmistamiseksi." On tärkeää pikaisesti löytää tälle tiedolle foorumi: minne tietoa kerätään, kuka sitä kerää ja miten tietoa jaetaan.

Kommentti luvusta 5.5

Tahtotila löytyy sekä luovalla tavalla osaamista. Tämä toimisi mahdollisesti myös osamaakunnallisena yhteistyönä, koska alueella on yhteistä

kulttuuriperintöä. Oman alueen tasolla yhdistysten ja kuntien välistä yhteistyötä voitaisiin avata ja nostaa.

Käsittely:

Esittelijä ehdotti kokouksessa, että kohdasta 5.2 poistetaan seuraava tekstiosuus: Ei ole montaa vuotta siitä, kun Pirkka-Pekka Petelius pyysi anteeksi Velipuolikuu-sketsejä, jossa saamelaisia pilkattiin. Aake Kalliala sai paljon tilaa iltapäivälehtien lööpeissä, kun oli asiasta eri mieltä ja ilmaisi, ettei niitä vanhoja sketsejä pyydetä anteeksi ja ettei ollut tarkoitus loukata. Suuri osa kansasta hurrasi hänen päätöstään ja oli sitä mieltä, että kyllä vitsejä pitää kestää.

Päätös

Hyvinvointilautakunta hyväksyi esittelijän edellä olevan lausunnon muutosehdotuksen kera lausunnoksi kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartaksi.